

HAJDÚ-BIHARI

XXXIX. ÉVFOLYAM
155. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1982. VII. 4.,
VASÁRNAP

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Ma kezdődik a kórusverseny

Ma, vasárnap délelőtt 11 órától hangos énekszó tör meg a pihenőnap csendjét Debrecen főutcáján: a résztvevő énekkarok felvonulásával ünnepélyes körülmények között megkezdődik a Bartók Béla X. nemzetközi kórusverseny. 1961 óta tizedik alkalommal hívja találkozóra a város Európa legjobb amatőr dalosait: most 48 kórus indul a magas színvonalúnak ígérkező versenyen, működik közre a nyitó díszhangverseny. Az eseményre sok hazai és külföldi szak-

ember, karvezető, zenetanár és újságíró érkezik Debrecenbe. Minden megnyitó ünnepség impozáns látványa, amikor a kórusok szép formaruhájukban a Béke újtól indulva végighaladnak a Vörös Hadsereg útján, hogy a Hatvan utcán, Fűvészkert utcán keresztül a Kölcsey Művelődési Központ parkolójába érve felsorakozzanak az üdvözlésnek. S a megnyitó szavak után valóban felemelő hatású, a verseny eszméit magasztosan kifejező mozzanat, amikor a

kórusok együtt éneklék el *Bárdos Lajosnak*, a verseny jellegévé vált *Canemus* című dalát, amihez most *Kodály Zoltán A magyarokhoz* című alkotása is társul.

Este pedig a díszhangversenynek tapsolhat a közönség, amelynek programját Kodály születése 100. évfordulójának tiszteletére állították össze. Először ösbemutatóként *Durkó Zolt* új műve, a városi tanács felkérésére írt *Széchenyi-oratórium* hangzik fel, majd *Kodály Psalmus Hungaricus* szól meg a Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar, a Debreceni Kodály Kórus, a Bánya Júlia Általános Iskola gyermekkórusa (karigazgató *Kissné Weiser Katalin*), *Fülöp Attila, Utó Endre és Korondy György* közreműködésével, *Gulyás György* vezényletével.

Holnap pedig megkezdődik a kórusverseny első munkanapja: a Kölcsey Művelődési Központ színháztermében 9 órától a vegyes karok elődöntőjét, 14 órától a gyermekkarok döntőjét, 17 órától a kamarakórusok elődöntőjét, 20 órától a férfikarok döntőjét tartják meg. Mint a felsorolásból kitűnik, ezúttal elmaradnak az esti hangversenyek; ezek az időpontokban a döntőket bonyolítják le.

Harmadszor vesz részt a kórusversenyen a wernigerodei rádió gyermekkórusa (NDK)

Több mint 100 millió forint kárt okozott a vihar

A száraz, aszályos időjárást a megyében csapadékos, viharos időszak követte. A Napló hasábjain már beszámoltunk a június 23-i vihar és jégeső következményeiről. Az első becslésekkel most készülték el a szakemberek, s ezek szerint jelentős kárt okozott június 23-án. A vihar Újszentmargitától indulva Nyírbrány-Fülöpön át 31 mezőgazdasági üzem területén okozott károkat. Sok helyütt 100 milliméteres csapadék is hullott pár óra alatt.

A jégeső Újszentmargita, Balmazújváros, Hajdúhadház, Debrecen, Nyírbrány vonalában haladva körülbelül 100 ezer hektár területet érintett, ennek 20 százaléka erősen károsodott. Legnagyobb kárt az újszentmargitai Lenin, a balmazújvárosi Vörös Csillag és Lenin, a hajdúházi Kőröci, a nyírbrányi Toldi, a nyírbrányi Kossuth és Új Élet, a hajdúhadházi Bocskai és Új Barázda, illetve a debreceni Kossuth Termelőszövetkezet szenvedték. A mezőgazdasági szakemberek szerint a jégkár értéke meghaladja a 100 millió forintot. A jégkárt szenvedett nagyüzemek közül 22 rendelkezik biztosítással. Míg 9 üzem — az előző évek jó időjárása miatt — nem kötött szerződést.

A nagyüzemeket kívül jégkárt szenvedett 300 egyéni termelő, 300 háztáji terület és közel ezen hobbikert. Megközelítőleg 3 ezer hektár nagyüzemi gyümölcsös károsodott, és a rossz időjárás leginkább az almásokat pusztította. Közel 5 ezer hektár kalászos terület károsodott, ennek 10 százaléka totálkáros. Igen súlyos a kár a dohányültetvényekben, míg a kukorica, cukorrépa esetében levélváltással van lehetőség a regenerálódásra.

Az ültetvények és növénytermesztési kultúrák mellett jelentős az egyéb anyagi kár. Sok épület tetéjét leszaggatta a vihar, ablakokat tört be a jég, Újszentmargitán és a DATE tangazdaságban juhjódlányok dőltek össze. A károk felmérése megkezdődött.

Bemutató az árpaföldeken

EGYSZERRE
25—30 NAGYBÁLÁT SZÁLLÍT

A püspökladányi November 7. Termelőszövetkezet újító kollektívája az elmúlt esztendőben nagybálaszállító gépegység tervezésére és kivitelezésére vállalkozott. A betakarítás nagyon fontos része a szalmalehordás, bálázással ez jelentősen gyorsítható, különösen ha a nagy „tömbök” szállításához van alkalmas jármű.

Ezt tervezték és szerkesztették meg a püspökladányi November 7. Tsz-ben, s a nagybálaszállítót működés közben mutatták be pénteken az árpaföldeken megyei és járási, KITE- és HAGE-szakembereknek.

A bálaszállító gépegység nagyméretű körbálák és kockabálák egy menetben történő gazdaságos, termelékeny felszedésére, kocsira rakására, szállítására és kocsiról azonnali kazalba rakására alkalmas. A fűgészett, speciális kialakítású bálaszorító és -mozgató egység biztos fogást tesz lehetővé. A gép önhordós alvázzal rendelkezik, tandem futóművel alátámasztva. Ha közúton üzemeltetik a járművet, akkor 15—17, a dűlőúton pedig 25—30 bálát lehet vele egyszerre továbbítani. A gép vontatásához MTZ—80-as traktor megfelelő. A bálaszállításon túlmenően a gépegység előnyösen alkalmas betonlemlék, illetve hosszú anyagok (gerendák) szállítására, továbbá munkagépek, sima hengerek, fogasok továbbítására. Az új konstrukció egyszerre több pótkocsis járművet tud helyettesíteni, s ennek előnye az energiafelhasználásnál is megmutatkozik. Számítások alapján a hagyományos technológiával egy bála üzemenyagköltésége 11 forint 70 fillér, a nagybálaszállítóval pedig 2 forint 70 fillérbe kerül.

A bemutató résztvevői elismeréssel szölköztek az új konstrukciójú nagybálaszállítóért. A November 7. Termelőszövetkezet műhelyében ennek a gyártása megkezdődött, mezőgazdasági nagyüzemeknek adják el.

Napfényben, jó hangulatban

Sok érdeklődő a hortobágyi lovasnapokon

A most zajló nemzetközi hortobágyi lovasnapok második napi programjainak lebonyolítása után máris lezárhatjuk egy pozitív jellegű tapasztalat. Az nevezetesen, hogy a délelőtti és a déli órákban egyáltalán nem tapasztalható túlzásfokúság a pusztára kilátogató turisták idegen. Debrecenből a Hortobágy felé közeledve, a 33-as számú főközlekedési útvonalon zavartalan volt a forgalom, akárcsak a most felújítás alatt levő hortobágyi köhídon. (A kilenclyukú hidat is felállították, javarészt ezen közlekedtek a személygépkocsik.)

A napsütésben igazi jó hangulat alakult ki a máti lovaspálya nézőterének felől, a környéken felállított vendéglátós pavilonok teraszain, a vásári forgatagban. Az igazi lovagló tudományt igénylő versenyek is megkezdődtek július 3-án. Láthatnak

a nézők fogathajtó versenyt, maratoni terephajtást, barátságstaféta szerencseúgrást, szombati versenyek között mindjárt megemlítjük a Hortobágyi Állami Gazdaság szakszervezeti bizottságának díjért folyó Hortobágyi Nagydíj elődöntőjének a végeredményét. A győzelmet az NSZK-beli Rathgeber Herbert szerezte meg, míg egy másik NSZK-beli versenyző mögött a harmadik helyen a hortobágyi Maxim Lajos végzett. A díjugrató verseny nemzetközi megnyitó versenyét a Nyirtassról érkezett Bertók Béla nyerte meg. A fogathajtó versenyek közül a bemutatón és a díjhajtáson szintén NSZK-beli versenyző diadalmasodott, Riggermanfred, második lett Muiy Ferenc (Mezőhegyes), a bronzérmet Juhász László (Kiskunfélegyháza) szerezte meg.

A szombati események délután voltak a legszínposztosabbak, legérdekesebbek. Ekkor rendezték meg — a résztvevők diszfelvonulása és felsorakozása után — a XVIII. hortobágyi nemzetközi lovasnapok ünnepélyes megnyitóját. Az ebből az alkalomból rendezett műsorban fellépett a Debreceni népi együttes és a Balmazújvárosi úttörőzenekar. A máti lovaspálya környékén szemlélődők megnézhették a rackanyáj hajtását és a menések vágóját.

Július 4-én, vasárnap a különböző versenyszámok döntőin kívül említésre méltó még a Dunka Csaba lovasemlékverseny megrendezése. (A fiatal debreceni lovas a tavalyi versenyek során egy baleset folytán életét vesztette.) A tombolatulajdonosoknak érdemes megvárni a sorsolást, amelyen ezúttal is lóhoz juthat a legszerencsésebb fogadó.

k. d. p.

Gazdag program várja a művésztelep résztvevőit

Minden esztendő júliusa a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep alkotó hónapja. Most is gazdag program, jó alkotási lehetőség várja a Hajdúböszörménybe érkező művészek vendégeket. Ismét az Óvónoképző ad otthont a szocialista országokból és hazai tájakról érkező alkotóknak. A július 5-i ünnepélyes megnyitót alkalmával Bod László festőművész tárlata nyílik.

A szervező bizottság által elfogadott program szerint folyamatosan lehetőséget biztosítanak a város, az ipari és mezőgazdasági üzemek megismeréséhez, az elmélyültézéshez, a témák kiválasztásához. A külföldieknek alkalmuk lesz egy rövid budapesti tartózkodásra, a Nemzeti Galéria, a Szépművészeti Múzeum, a Szentendre-kiállítások megtekintésére. A

nyári tárlat, a Bíró Ferenc-emlékkiállítás, a Medgyessy-múzeum megnézését a debreceni művészekkel való találkozásra is felhasználják. Jó nevű művészek közreműködésével házi koncertet rendeznek, s kamarakiállításban láthatják a művészkollegák a Gink Károly nemzetközi hírű fotóművész alkotásaiból rendezett tárlatot. Hortobágy, Zemplén megismerésére is fordítanak egy-egy napot.

A hagyományos nemzeti estek jó alkalmai egymás művészetének megismeréséhez. A kötött programok mellett bőségesen jut idő alkotásra, a művészi munkában való elmélyedésre, melynek eredményeit a július 30-i zárókiállítás láthatja a közönség.

László Imre

LŐNAPTÁR
el ezelőtt, 1882-
ctett, és 64 éves
-ban hunyt el
örénéttrő, egye-
a Magyar Tu-
akadémia tagja;
ar Nemzeti Mű-
majd 1920-tól az
ar tisztviselője.
egyetemen 1921-
ántánár, majd
az újkori egye-
m professzora.
leg az összeha-
ténét problémái-
fejlődés társa-
ésével, a szo-
örténettudomány
valamint a ma-
örténet egyes
alkozott.
nkái: IV. Béla
riájáról, Irástör-
niség feljuttatása
ossuth-emigráció
Esterházy Mik-
u. Az 1642. évi
gyűlés időzár-
története, A
ány külpolitit-

**TELETES
KESZTŐ**
László
: 12-144

örösszám:
48, 86

**COCSI. A deb-
GÉP Vállalat I.
ak nyolc szo-
ja egy speciá-
trúált motoros
ándékozott a
Bagdi István
részére. A ti-
forint értékű
mmunista mű-
mtették elő a**

**RÉS. A szega-
la Művelődési
asárnap, július
rverést tart az
szegedi kupa-
al szinte min-
atikai tárgyra,
pénzre, al-
regi érdem-
lhatnak.**

**TO. A Ganz-
ban 5 évre
s együttműkö-
írt alá a deb-
GÉP Vállalat-
ltban a hajdú-
gyáregységben
ezett UV-6-os
átvételére
terméket soro-
megfelelőnek**

**EGYÜTTES
N. A Kölcsey
Központ idej
ának talán
múSORára ke-
10-én (rossz
én) este fél 9-
dei szabadtéri
a Hollandiá-
gen jó képes-
ből álló Mal-
ép fel. Jegyek
a művelődési
árában.**

**nyfejtők
mébe!**
us 19-1 számában
sztréjvény he-
Szibériai rap-
szél, A diadal-
könyvutávnant
Gyuláné, Deb-
közjáráság úja
emóné, Debrecen,
Dárdal András,
Csengő u. 5.;
né, Debrecen,
Tokaji Gáborné,
ú János u. 9.;
Debrecen, Ta-
útja 32.; Tóth
en, Mester u. 10.;
Kismarja, Bihar
a, Polgár, Hősök
sa Lajos, Deb-

EMÉNY
esz 1982. július
ráig a Vasutas
zér utcától a Ke-
a Csendes utcán
sztesli utcán a
tól a Létal útig,
ig, a Szeben utcán
iflé: július 9-én
Süveg utcán vé-
es a gyógyszerár
Báthori u. mind-
Verecke utcától a
Gábor Aron ut-
e utcától a 42.
z u. 1-3. számig.

**ciósg: Debrecen.
: 12-144 - Felhívó
évre 400 forint -**

Egy hét a világpolitikában

HÉTFŐ: Palesztin javaslatot juttattak el Habibhoz, az amerikai elnöknek a libanoni válságról tárgyaló különmegbeszélésére — Személyi változások történtek az iraki vezetésben — A lakásépítés fokozásáról tárgyalt a lengyel minisztertanács.

KEDD: Véget ért a Jugoszláv Kommunista Szövetségének XII. kongresszusa, a párt elnöke Mitja Ribicic lett — A Közös Piac országainak állam- és kormányfői brüsszeli csúcstalálkozójukon a megállapodások betartására szólították fel az Egyesült Államokat.

SZERDA: Reagan sajtóértekezletén a libanoni válságban Izraeléhez hasonló véleményt hangoztatott — A küldöttségek érdemi ülésével Genfben megkezdődtek a szovjet-amerikai tárgyalások — Belkatták útszébe Bignone tábornokot, Argentína új elnökét — Budapesten magyar-malajziai külügyminiszeri megbeszélések voltak.

CSÜTÖRTÖK: Bonnban megegyeztek a koalíció pártjai a költségvetés vitatott kérdéseiről — Huszain Jordániai király Szaúd-Arábiában Fahd királlyal tárgyalt, a libanoni jobboldal vezetője, Gemajel szintén Szaúd-Arábiába utazott.

PÉNTEK: Újabb plenáris ülés volt Genfben a szovjet-amerikai tárgyalásokon — Eredménytelenül ért véget az Arab Liga hat országának küldöttségéből álló „libanoni bizottság” ülése — Sajtósztrájk Olaszországban.

SZOMBAT: Arafat arab csúcsertekezlet összehívását javasolja — Izraeli „látszattámadások” Nyugat-Bejrút ellen — Wazad miniszterelnök cáfolja kormányja és a PFSZ megállapodásának híreit — Az új angol Szociáldemokrata Párt elnöke Roy Jenkins lett — Argentínában új kormány alakult, amelynek csak egy katona tagja van.

A HÉT 3 KÉRDÉSE

Miért alakul olyan ellentmondásosan az arab országok álláspontja a libanoni válság dolgaiban?

Amikor az izraeli páncélosok Nyugat-Bejrút köré ostromgyűrűt vonnak, amikor az izraeli légierő kénye-kedve szerint bombázza a libanoni fővárosokat az a részlet, amely a 6-800 főnyire becsült palesztin erőket fogadja be, a felületes szemlélő talán meglepetéssel fogadja, hogy az arab országok nem tudnak, nem akarnak egységes álláspontot elfoglalni, pedig szavakban korábban annyiszor ígérték teljes támogatást a Palesztinai Felszabadítási Szervezetnek.

Szép szavakban, persze, most sincs hiány, de egyik-másik hangsúlyos nyilatkozat után egyhamar előbukkan a nyilatkozó igazi szándéka. Jellemző az egyiptomi magatartás. Kairóban előbb azt hangoztatták, hogy hajlandók akár hajókat is küldeni Nyugat-Bejrútba a palesztinok elszállítására, aztán azt mondták, hogy akkor fogadják be a menekülteket, ha egy palesztin emigráns kormány alakul meg kairói székhellyel. S amikor kiderült, hogy Egyiptom a maga (és közvetve az amerikaiak) befolyása alá akarja vonni ezt a palesztin emigráns kormányt, akkor Kairóban a látható ellenkezés nyomán

vissza is vonták az eredeti javaslatot...

Szaúd-Arábia szintén úgy tesz, mint aki kész — legálabbis pénzzel — támogatni a palesztin ügyet. Egyszer-mászor még Washingtonban is felméri a figyelmesebb szavát. Az Arab Liga által életre hívott úgynevezett „libanon-bizottság” ülésének is megteremtette a feltételeit szaúd-arábiai földön. De ez a bizottság (amelynek természetesen Szaúd-Arábia is meghatározó jellegű tagja volt) a benne helyet foglaló Szíria és Algéria, valamint a PFSZ törekvései ellenére sem tudott mást, mint homályos és gyakorlati jelentőség nélküli elvi határozatot hozni.

Közben Szaúd-Arábiában megjelenhetett a libanoni szélső jobboldal képviselője, Basir Gemajel is, hogy kifejtse a nyugatbarát és Izraellel szövetséges libanoni körök véleményét és elképzeléseit. Végül is kibontakozik a Tel Aviv, Washington, valamint a libanoni jobboldal és a reakciós arab országok közös frontja, amely a palesztinoknál Nyugat-Bejrútból való kiszorítását tartja a válság megoldásának.

Miért erősödik Nyugat-Európa és Japán ellenállása a washingtoni nyomással szemben?

A szovjetellenes gazdasági intézkedések, amelyeket az amerikai kormány maga is meghozott és amelyeknek meghozatalára nyugat-európai és japán szövetségeseit is rá akarja kényszeríteni, továbbra is élénk vita tárgyai. Mi sem jellemzőbb, hogy még Thatcher asszony, a „vaslady” sem helyesli Reagan embargópolitikáját, pedig Nagy-Britannia igazán az USA „különlegesen szoros szövetségeseinek” szerepében szeretett mindig is feltűnni.

Bonnban, Párizsban és most már Londonban is azt hangoztatják, hogy a szovjetellenes szankciók kiterjesztésével az USA megszegte a június elején Versailles-ban tartott nyugati csúcsertekezleten elfogadott közös előírásokat. A nyugat-európai cégek súlyosan érinti, ha a Szovjetunióval folytatott gazdasági együttműködés és a kereskedelmi árucserékényszerűen lepad, különösen most, amikor a válság egyre fokozódó munkanélküliséget eredményez a tőkés világban.

De még elvi megfontolásokat is kifejezésre juttat-

nak a nyugat-európai politikuskok: „pacta sunt servanda”, „a szerződéseket meg kell tartani” — hová jutna a világ, ha minden megkötött szerződést bárki utólag és indokolás nélkül felmondhatná?

A Reagan-kormányzat ugyanakkor folytatja ke-

Az új argentin külügyminiszter, Juan Aguirre Lanari (balra) leteszi a hivatali esküt, Reynaldo Bignone, az új argentin elnök előtt (Telefotó — AP—MTI—KS)

Visszatért a szovjet-francia úrexpedíció. — Arkalik város térsége, Kazah SZSZK, Szovjetunió: Alekszandr Ivancsenkov és Vlagyimir Dzsanyibekov szovjet és Jean-Loup Chretien francia űrhajós, a Szojuz-T-6 űrhajó legénysége, földvel földet érintés után (Telefotó: MTI Külföldi Képszolgálat—KS)

mény és kíméletlen kampányát: a héten például Washingtonban elutasították azt a tokiói kérést, hogy mentesítsék a szovjetellenes amerikai gazdasági intézkedések hatása alól a szahali szovjet-japán közös kőolaj- és földgázkitermelő vállalkozást. Az amerikai szabadsalom alapján gyártott japán fűróberendezéseket nem engedi az USA a Szovjetunió számára leszállítani — erről maga Reagan elnök tájékoztatta levélben Szuzuki japán kormányfőt.

A washingtoni keménység láthatóan nyugtalanítja és tiltakozásra készíti a Közös Piac országait: állam- és kormányfőiknek brüsszeli tanácskozásán például hangsúlyozták annak veszélyét, hogy súlyosan megromlanak a politikai és gazdasági kapcsolatok az európai közösség és az Egyesült Államok között. A brüsszeli csúcstalálkozó elhatározta: a GATT-ban (az általános vámtarifa és kereskedelmi egyezmény szervezetében) és az OECD-ben (a tőkés államok gazdasági és fejlesztési szerveze-

Negyedik próbautját hajtotta végre az amerikai űrrepülőgép. Képünkön: a Columbia kéttagú legénysége, K. Mattingly (balra) és Henry Hartsfield

tében) jogi eljárást indítanak a washingtoni intézkedések ellen!

Mi várható a nyugatnémet kormánykoalícióban a mostani megegyezés után?

Schmidt kancellár nemhiába szeret vitorlázni, most is igyekezik manőverezni: kifogta a szelet a szociáldemokrata — szabad demokrata kormánykoalíció továbbfennmaradását akadályozó FDP-politikusok vitorlájából, amikor több pénzügyi engedményt tett nekik a jövő évi költségvetés vitájában, de ezzel teljesen rájuk is hártotta volna egy esetleges szakítás felelősségét! Genscher alkanclárnak és külügyminiszternek, a szabad demokraták pártelnökének a tárgyalási helyzete meggyöngyült azáltal is, hogy az FDP balszárnyán öt heves támadás érték, többen azzal vádolták, hogy azért kacsingat a CDU/CSU-val való pártközi összefogás irányába, mert a saját jövőjét akarja biztosítani. Ezzel azonban a szabad demokraták elvesztenék választóik egy részének bizalmát, holott arra sohasem volt akkora szükség, mint most, a hesseni és a bajorországi tartományi választások előtt. (Szeptember végén Wiesbaden és környékén, októ-

ber közepén pedig Münchenben és az egykori „bajor szabad állam” területén járulnak az urnákhoz a polgárok.)

Az NSZK választási rendszere szerint az a párt, amely nem kapja meg a szavazatok 5 százalékát, nem jut mandátumhoz, így aztán az FDP annak a veszélynek is ki van téve, hogy itt is, ott is kibukik a tartományi parlamentekből, ami pedig az 1984-ben esedékes országos törvényhozási választásokra is rányomhatná a bélyegét.

Az SPD sincs igazán kedvező helyzetben: a tartományi választásokon mindenütt csak a második helyre számíthat a CDU, illetve a CSU mögött.

A nyugatnémet politikai élet színképén új színfolt az úgynevezett „zöldek”, a környezetvédők mozgalma. A választásokon valószínűleg túljutnak ama bizonyos 5 százalékos akadályon és bekerülnek a helyi parlamentekbe. Mint tették Hamburgban, ahol egyszeriben a mérleg nyelvén a szerepe jutott számukra (az FDP kibukása után!), s érdekes, hogy ők a mérleget egyelőre a szociáldemokraták javára billentették. A magyar származású Klaus von Dohnanyi ügy őrizheti meg polgármesteri tisztét, hogy a kisebbségbe szorult SDP mellett a „zöldek” is mögéje sorakoztak fel.

A nyugatnémet belpolitikai küzdelem egy szakasza — a költségvetés elvi vitája végén — lezárult, a kora őszi harc még hátra van. Kimentetele legalábbis kétes, de azért az NSZK-ban akadnak, akik azt jósolják, hogy Schmidt kancellár talán a hesseni választás után is továbbmanőverezze a koalíció hajóját az 1984-es országos választásokig.

Pály József

Követelik a hondurasi csapatok kivonását

A salvadori hazafias erőket tömörítő nemzeti felszabadítási front közleményben követelte Hondurastól a hondurasi csapatok kivonását Salvador területéről, a front ugyanakkor felajánlotta a hondurasi kormánynak, hogy közvetítők révén kezdjenek tárgyalásokat.

Az FMLN legfelsőbb parancsnokságának közleménye figyelmezteti a hondurasi hatóságokat: a salvadori hazafiak felveszik a fegyveres harcot az agresszorok ellen, s ha a katonai helyzet úgy követeli, akciót kiterjeszti hondurasi területekre is.

A salvadori hazafias szervezet felhívja a világ népeit, kormányait, a nemzetközi szervezeteket és a békeszerető erőket, hogy tegyenek meg mindent a salvadori válság

egész Közép-Amerikára történő kiterjesztése ellen.

Egy héttel ezelőtt kétezer hondurasi katona lépte át a két ország határát s csatlakozott a salvadori hadsereg alakulataihoz. A nagyarányú katonai összehúzás Salvador északnyugati megyéjében történt, ahol a salvadori hadsereg elit alakulatai súlyos veszteségeket szenvedtek a hazafiak ellen vívott harcban.

A nyílt hondurasi beavatkozás után az FMLN az ország más területein — többek között a fővárosban — indított katonai akciókat, azaz a céllal, hogy meggátolják a szervezet északon levő állásai ellen indítandó összpontosított támadást. A front legerősebb befolyással az ország északi részén rendelkezik. Innen sugározza adásait a hazafiak titkos rádióadója.

Spanyol-amerikai katonai egyezmény

Öt évre szóló új spanyol-amerikai katonai együttműködési megállapodást, úgynevezett védelmi egyezményt írtak alá a két ország képviselői — José Pedro Perez Lorca spanyol külügyminiszter és Terence Todman madridi amerikai nagykövet — pénteken Madridban. Az

egyezmény a tavaly októberben lezárt és akkor nyolc hónaposra ideiglenesen meghosszabbított spanyol-amerikai úgynevezett barátsági és együttműködési szerződés helyére lép. Az egyezményt még jóvá kell hagynia a spanyol parlamentnek. (MTI)

Francia kísérleti atomrobbantás

Franciaország csütörtökön 20 kilotonna hatóerejű nukleáris szerkezetet robbantott a Csendes-óceán déli részén a Mururoa korallzátonyon — jelentették be szombaton Új-Zélandban. Idén ez volt a második francia kísérleti robbantás, s akárcsak az előzőről, erről is az új-zélandi bejelentés alapján számolt be az AFP hírügynökség. Párizsban ezúttal sem erősítették meg, de nem is cáfolták a robbantás híreit. (MTI)

Franciaország csütörtökön 20 kilotonna hatóerejű nukleáris szerkezetet robbantott a Csendes-óceán déli részén a Mururoa korallzátonyon — jelentették be szombaton Új-Zélandban. Idén ez volt a második francia kísérleti robbantás, s akárcsak az előzőről, erről is az új-zélandi bejelentés alapján számolt be az AFP hírügynökség. Párizsban ezúttal sem erősítették meg, de nem is cáfolták a robbantás híreit. (MTI)

RÖVIDEN

Mint a TASZSZ jelentette, Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnöksége elnöke, szombaton megkezdte évi rendes szabadságát. A repülőtéren Brezsnyevet az SZKP KB, PB, a kormány tagjai búcsúztatták.

Lubomir Strougal cseh-szlovák miniszterelnök pénteken fogadta a nem hivatalos látogatáson Csehszlovákiában tartózkodó Richard Nixon volt amerikai elnököt.

Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Ronald Reagan elnököt, az Amerikai Egyesült Államok nemzeti ünnepe alkalmából.

Az Egyesült Államok nemzeti ünnepe, a függetlenség napja alkalmából Leonyid Brezsnyev táviratban köszöntötte Ronald Reagan amerikai elnököt. Brezsnyev táviratában jókívánságait fejezte ki és békét kívánt az amerikai népeknek.

Dmitrij Usztyinov marsall, a Szovjetunió honvédelmi minisztere fogadta Krisna Rao tábornokot, az Indiai Köztársaság vezérkari főnökeit egyesített bizottsága elnökét, a hadsereg vezérkari főnökét. A felek a baráti megbeszélésen áttekintették a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseket.

Pokolgépes merényletet követtek el az NSZK-ban állomásozó amerikai csapatok majna-frankfurti főhadiszállása ellen. Elakarják a színhelyről a robbanás nyomait (Telefotó — MTI — Külföldi Képszolgálat — KS)

A NAPLÓ FÓRUMA

A LAKÁSCSERÉRŐL

Amikor témánkat meghirdettük, eleve számítottunk arra, ismervén a debreceni lakáshelyzetet, hogy sokan jelentkeznek majd problémáikkal. Majdnem harminc levelet, illetve telefonot kaptunk az elmúlt hét során, melyekre ez alkalommal válaszolunk. De néhány megjegyzést feltétlenül előre kell bocsátanunk.

A lakásgazdálkodás új műszavunk: azt takarja, hogy a lakáshoz jutásnak a tanácsi igénylés vagy a vásárlás, magánépítés mellett egyéb formái is vannak. Annak mindenképpen örülünk, hogy ez az új fogalom meghonosodott, mert azt jelenti, hogy minden hivatalos szerv, első helyen a tanács, szélesebb területen próbálja a meglévő lakásállományt átfogni és elosztani az igényeknek megfelelően. A hagyományos „lakásosztály” az új követelményeknek önmagában megfelelni nem tud, ezért is hívták életre a lakáscsere-csoportot a Debreceni Ingatlankezelő Vállalat bevonásával (ez is a Beloiannisz utca 2.

sz. alatt működik). A magánszemélyek egymás közti lakáscseréjének intézésében is sok segítséget ad ez a forma, akárcsak más nagyvárosokban a magánvállalkozók, akik a cserék lebonyolítását vállalják. A Napló hasábjain az apróhirdetések igen jelentős száma a lakáscserével kapcsolatos. A szerkesztőségünkbe érkezett levelek, telefonok arról győzték meg bennünket, hogy sokan vannak olyanok, akik jelenlegi lakásdjuk megoldása miatt cserélnének, és szeretnék ezt egyszerű, a legproblémamentesebb módon megtenni. Sajnos, ebben nem mindig partner a hivatal.

Az alábbiakban a konkrét kérdésekre adunk válaszokat a Debrecen városi Tanács lakásosztályának vezetője, Nagyné dr. Matúz Éva segítségével, s ezek a válaszok természetesen nemcsak a kérdezőknek, hanem a hasonló problémával küzdőknek is jelenthetnek némi segítséget.

A 22-736-os telefonról kérdezték: A család jelenleg olyan lakásban él főbérletként, melynek tulajdonosa huzamosabb ideje Svájcban tartózkodik. A cseréhez hozzájárulását megszerezni nem tudják, minthogy idehaza gondnokra kijelölve nincs. Ilyen esetben mindenképpen a tulajdonos hozzájárulása kell, de ha általa kijelölt gondnok nincs, akkor is van megoldás: a Debrecen városi Tanács V. B. Hivatala igazgatási osztályától ügydönök kijelölését kell kérni, s ezután már lehetőség van mindentajta cseréje.

Szabó Gyuláné háztelgyelő egészségi állapotának romlása miatt már lassan másfél éve szeretné lakását elcserélni. Eddig több cserepartnert talált, viszont a békési munkálatok Napsugár szövetkezetnek nem felelt meg egyik sem. Így nem egyeztek bele eltávozásába,

illetve a cserébe. Ez a tulajdonjoggal való visszaélésnek minősíthető, s emiatt nyugodtan fordulhat a tanácshoz — a lakásszövetkezet fíhatóságához is —, nyilatkozatpótlást kérve a szövetkezetből, melyben elismerek, hogy az általa ajánlott cserepartnernek egyikét sem kívánják alkalmazni. (Ezzel ugyanis nyilvánvalóan nem akadályozhatják meg Szabó Gyuláné eltávozását, hiszen ez állampolgári jogainak korlátozása lenne.)

Többen írtak, szóltak a szanálás előtti tarthatatlan állapotokról: elterjedt a hír, hogy egyes városi területek „valamikor” szanálásra kerülnek. Emiatt, mint ahogy építeni, bővíteni nem tudnak az ott élő családok, elköltözni sem, hiszen nem sokan vannak, akik úgy akarnak például kertés házba menni, hogy azt egy-két vagy öt-hat év múlva bontják. Ez

Nagy Lajosné problémája a Teleki utcáról, s ugyanezt tette szóvá, méltánytalanságot említve Somogyi Lajosné a Kemény Zsigmond utcáról. A pontos szanálási ütemterv — mit koronázni szólnak — megtekinthető, megkérdezhető a Debreceni Beruházási Vállalat Mester utcai irodájában, illetve a Debrecen városi Tanács építési osztályán. Egyébként, ha tanácsi minőségi lakáscseréről van szó, azt a lakásosztályon be lehet jelenteni, ott ez nem akadály. A szokásos módon, nyilvánvalóan várakozási idővel, bonyolítják le.

Bordán Mihályné jelenleg albérlésben lakik Debrecenben, bár Karcagon van lakása, amit ott leadna. Szász-Zalékos munkaképtelensége miatt kénytelen erre a megoldásra. A lakásosztály

(Folytatás a 4. oldalon)

A nemzeti jövedelem negyedét állítják elő

NEMZETKÖZI SZÖVETKEZETI NAP

Régi hagyomány már, hogy július első vasárnapján világszerte megünneplik a szövetkezeti napot, ez évben immár 60. alkalommal. A mozgalom rendezvényein, ünnepségein megemlékezünk a 138 évvel ezelőtti eseményekről, arról, hogy 1844-ben az angliai Rochdale-ban 28 kézműves kisiparos és kiskezeskedő megalapította a világ első szövetkezetét.

Megírták róluk, hogy olyan világot kívántak maguknak teremteni, ahol a kölcsönös segítség, társadalmi egyenlőség és testvériség uralkodik. A régi elődök, az „üttörök” kezdeményezését sokan követéséhez, az életszínvonalpolitikai célok megvalósításához, s emellett jelentős mennyiségű szövetkezeti termék jut a szocialista, a tőkés és a fejlődő országok fogyasztóihoz. A szövetkezetek áruválaszték-csere, a nemzetközi áruházi hetek, a termelési és kereskedelmi kooperáció, a technológiai eljárások átadása, a műszaki információk kölcsönös cseréje egyaránt elősegíti a magyar és a külföldi szövetkezeti szervek gazdasági kapcsolatainak bővítését.

A 60. nemzetközi szövetkezeti napot a hagyományoknak megfelelően július első vasárnapján — a földkerekség valamennyi szövetkezeti dolgozójával együtt — hazánkban is köszönti a fogyasztási, az ipari és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek mintegy 4 millió szövetkezeti tagja.

A világ szövetkezőinek hazai ünnepi programjában, a helyi, megyei megemlékezéseken, tanácskozásokon,

kulturális és sportrendezvényeken, s az Országos Szövetkezeti Tanács szervezésében a központi ünnepségen Szolnokon is szó esik majd az ÁFESZ-ek, a lakás- és takarékszövetkezetek, az ipari szövetkezetek és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek társadalmi és gazdasági eredményeiről, a mozgalmi életéről, a kulturális és sportterületen elért sikerekről.

A három szövetkezeti ágazat jelentőségét mutatja, hogy az ország nemzeti jövedelmének mintegy 25 százaléka állítja elő. Hozzájárulnak a belföldi ellátás javításához, az életszínvonalpolitikai célok megvalósításához, s emellett jelentős mennyiségű szövetkezeti termék jut a szocialista, a tőkés és a fejlődő országok fogyasztóihoz. A szövetkezetek áruválaszték-csere, a nemzetközi áruházi hetek, a termelési és kereskedelmi kooperáció, a technológiai eljárások átadása, a műszaki információk kölcsönös cseréje egyaránt elősegíti a magyar és a külföldi szövetkezeti szervek gazdasági kapcsolatainak bővítését.

A gazdasági kooperációk mellett a társadalmi együttműködés területén is kölcsönös az érdeklődés, a kulturális és sportéletben is bővülő kapcsolatokról beszélhetünk. Az ipari, fogyasztási és termelőszövetkezetek kórusai, néptáncgyűjtései és színjátszó csoportjai közel két évtizede közvetítik a magyar kultúrának, számos rangos versenyen, fesztiválon értek el sikereket, képviseltek méltóan hazánkat. Az ipari szövetkezeti Spartacus sportegyesületi élsportolók, válogatottak számos világszerte ismert és kiemelkedő eredményt és öregbízték a magyar sport hírnevét.

A közelgő szövetkezeti mozgalomnak legfontosabb eseményét a szövetkezeti kongresszusok jelentették. A

szövetkezeti mozgalom ágazatainak kongresszusai egyrészt részesei voltak annak a folyamatnak, amely a mai magyar valóság társadalmi-gazdasági viszonyainak elemzését szolgálta, másrészt a társadalom egyik legfontosabb részének, a többmillió szövetkezeti tagságnak a helyzetét vette számba.

A kongresszusok legfőbb jellemzője a társadalmi igények teljesítésének számbavétele, az új feltételrendszerhez való igazodás szándéka, a szövetkezeti önkormányzat, önállóság és demokrácia tennivalóinak kimunkálása volt.

Megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a szövetkezeti mozgalom az MSZMP XII. kongresszusa által meghatározott irányba fejlődik, s a szövetkezetek a népgazdasági terv megvalósítását tartják legfontosabb feladatuknak. A kongresszusok számvetést készítették az elmúlt öt év gondjairól, eredményeiről, s meghatározták a következő öt évtized feladatait. A VI. ötéves tervidőszak második esztendőjének derekán vagyunk. Sok tennivaló vár ránk azért, hogy a szövetkezeti mozgalom az idén is beváltja a hozzá fűzött reményeket, elsősorban azt, hogy a népgazdasági igényeinek figyelembevételével teljesítsük az 1982. évi tervet úgy, hogy sikeressen szolgálja a népgazdaság és szövetkezeti tagság összehangolt érdekeit.

A nemzetközi szövetkezeti nap 60. évfordulóján a szövetkezetek legyenek hirdetői annak, hogy a szövetkezés sajátos eszközeivel világszerte szolgálja a társadalmi haladást, a felszabadulásukért küzdő népek igazságos harcát, s mindennek keretében a népek közötti együttműködés továbbfejlesztésének, a béke fenntartásának nagy ügyét.

Dr. Tóth János
KISZÖV-elnök

Gyorsfénykép

Az újabb feladatokra gondol

di egyetemi tanulmányok. Ez az öt éves időszak sokat jelentett számomra: falusi lányból egyszerre városi lettem, az egyik megyeszékhelyről pedig — a diploma megszerzése után — a másik megyeszékhelyre, Debrecenbe kerültem.

A friss diplomás Muraközi Gáborné nem panaszkodhatott arra, hogy a sors kikerültette vele a „mélyvizet”. Első munkahelyéül ugyanis a debreceni központi gyógyszerertárt jelölték ki, ahol azonnal megismerkedhettem a gyógyszerészeti munka minden előnyével, hátrányával.

— Így visszaemlékezve csakis azt tudom mondani, hogy a pályakezdés utáni évek — munka szempontjából — nem voltak „göröcsök” számomra. Remek kollektívába kerülhettem a debreceni Széchenyi utcai Kigyó gyógyszerertárban és azon voltam, hogy emberileg is megtalálhassam mindenkivel a lehető legjobb hangnemet. Ez volt a legnehezebb, de úgy érzem, hogy sikerült.

Ahogy beszélgetésünk további részében sorolja Muraközi Gáborné pályafutásának következő állomásait, arra gondolok, hogy az igazgatóhelyettesi főgyógyszerészi beosztásig szinte minden lényeges munkaterületet megismerhettem. (Erre szokták mondani elhamarkodottan, hogy „pályafutása egyenesen ívelt felfelé.”) Mindenképpen emberi és szakmai kiteljesedését szolgálta újabb beosztása, a gyógyszervizsgá-

ló laboratórium analitikus gyógyszerészeti feladatköre. Ez azért is jelentett izgalmas gyógyszerészeti munkát számomra, mert szakterületként a gyógyszerészi kémiai vizsgálatot választotta. (1980-ban doktori disszertációját is e témakörből készítette.)

— Meglepetéssel és jóleső izgalommal fogadtam, hogy 1968-ban felettesim javaslatára fordítanunk kellett szakmai tevékenységemen, persze csak részlegesen. Szakfelügyelő gyógyszerészi kinevezésem azért is jelentett fontos továbblépést szakmailag, mert e beosztásnak köszönhetően néhány éven belül megismerhettem a megye gyógyszerészeti hálózatát. Az ott dolgozó embereket. Tudomást szerezhettem arról, hol vannak nehézségek, hol kielégítő a helyzet, hol kell tennünk sürgősen valamit azért, hogy még jobban legyen a betegek ellátása. Valami azért a kezdetek idején gondot jelentett számomra. Nevezetesen az a tény, hogy fiatal voltam és szakfelügyelőként jó néhány idősebb gyógyszerész kollégával kellett „diplomatikus kapcsolatot” kialakítanom. Megbirkóztam a feladattal.

Olyannyira, hogy — a Gyógyszerügyi Központ korszerűsítésének idején — egy új osztály vezetésével bízták meg. A gyógyszerészeti osztály számos új feladatot látott el, olyanokat, amelyek rendkívül fontosak egy ilyen intézmény számára. Itt is koordinálási,

szervezési feladatok jelenttek a munka legnagyobb részét, amitől bizonyos értelemben megriadt Muraközi Gáborné. Azt hitte, ez a munka zárt jellegű, főként hivatali lesz. Am tévedett, mert itt is olyan évek vártak rá, ahol a munka egyértelmű örömet jelentett.

Az alig valamivel több mint két évtizede az egészségügy területén tevékenykedő Muraközi Gáborné 1974-ben még felelősségteljesebb beosztást vállalt el: az igazgatóhelyettesi főgyógyszerészi. Nyolc éve tehát erről a posztról próbálja — munkatársaival együtt — mind jobbra tenni Hajdú-Bihar megye gyógyszerészeti munkáját.

— Nehéz néhány mondatba foglalni azt, miért is csinálja mindezt az ember — mondja kissé elgondolkodva. — Azt mondhatom, olyan hivatást választottam, amiben örömmel telik. Megadott az is, hogy fokozatosan ismerjem meg ezt a szakterületet. És még valami: nagyon szeretek dolgozni és hinni az emberekben. Érdekes, de engem a nehézségek, az újabb feladatok csak sarkalltak, előbbre vittek...

Pályafutásának, emberi, szakmai helytállásának íme itt az elismerése: kiváló gyógyszerész lett. Ez az elismerés nem a visszafelé tekintésre ösztönzi, ellenkezőleg: a jövőben sorjázó feladatokra gondol.

Kis Dező Péter

OSZTRÁK TECHNOLÓGIÁVAL KÉSZÜL

Az Alumíniumgyárban új technológiával készülnek a kukta-gyorsfőző edények. Az osztrák TAUS cégtől vásárolt berendezéssel a geometriai kialakítás után nátriumlúgos oldatban pácolják, majd a rázógépben fényesítik az edényeket. Az új eljárással negyvenzer darabbal több, tisztább és kivitelű kuktaedény készül.

Szebb, fényesebb lesz az edény az új eljárással

A TAUS cég berendezése (MTI-fotó — Balaton József felvételei — KS)

A NAPLÓ FÓRUMA

(Folytatás a 3. oldalról)

még egyszer felülvizsgálja lakáskiutalás-igényét. Mindenestre azt itt meg kell jegyezni — s ez szőlő Borbély Jánosnak is, aki szeretné, ha elvált lánya és annak két gyermeke Leninváros helyett Debrecenbe költözne, hogy segítse őket —, a debreceni tanács nem tudja figyelmebe venni, hogy valaki más városban, településen leadja a lakását, hiszen minden település tanácsa csak a sajátjával gazdálkodik! Szerintünk is egyszerűbb, ha magáncserével költöznék ide. (Már amennyire ez egyszerű...)

Tolvaj László idős, beteg ember, aki negyedik emeleti lakásából szívesen költözne le egy első vagy második emeletre. Erre majdnem módja lett volna, hiszen ugyanabban a bérházban, ahol lakik az egyik — egybéként tökéletesen az övével megegyező — lakásból a második emeleten jogutód nélkül elhalt a tulajdonos. Egy hét múlva ő beadta erre a lakásra a minőségi cserékérelmet a tanácshoz, de onnan két-két és fél hónap után sem kapott választ. Amikor fogadalmat érdeklődött kérvénye sorsáról, azt a választ kapta: sajnos, kiutalták másnak, igaz, hogy az későbbi kérelem volt. Tolvaj László kérdése: Felelősségre lehet-e vonni az ügyintézőt? Az osztály válasza: Nem. Minthogy „megjelölés nélkül” lakáscseré-kérelmét 1981 novemberében beadta, s a válasz az, hogy figyelemmel kísérik, reménykedjen — velünk együtt — tovább, hogy előbb-több megoldódik problémája.

Szolgálati lakásokról is többen érdeklődtek. S. I. nének azt tudjuk válaszolni, aki édesanyját magához fogadni kicsi lakásuk és három gyermekük miatt nem tudja, hogy a szolgálati lakásban lakók — ha az, aki ezt kapta, elhal, vagy a szolgálati lakáshoz való jog megszűnik — jogcím nélküli jóhiszemű lakáshasználónak minősülnek. A szolgálati lakást adó intézménynek az ilyen lakókat pénzvel vagy elhelyezéssel ki kell elégíteniük, az érvényben levő rendelkezések szerint.

Nagy Sándorné kétszobás, ebédlős lakását két kisebb lakásra cserélné, de nem hirdetés útján. Az ajánlást fordítva a DIK lakáscserecsoporthoz, a Beloiannisz utcán, vagy próbálkozzon ismerőseink keresztül „hirdetni”, hátha akad cserépartner.

Vasas Imréné a 11-888-as telefonról az iránt érdeklődött,

dött, hogyan lehet kiszámítani, mennyit kell fizetniük, hogyha másfél szobás szövetkezeti lakásukból az 1+2 fél szobásba mennek. Az OTP-nél erre pontos felvilágosítást adnak. A régi lakásukat tisztá, rendeltetés-szerű használatnak megfelelő állapotban kell visszaadniuk. Az új lakóval hiába egyeznek meg, hogy mit csináltassanak meg velük, ezt nem veszik figyelembe a hivatalos szervek. Ha családi problémák — vagy bármi — miatt nem veszik át most lakásukat, akkor törlik nevüket a kiutalás-névjegyzékből.

Bujdosó Péterné kérdésére azt válaszolhatjuk, hogy a szövetkezeti lakások minőségi cseréjekor törvényes módon jár el minden szerv, a jelenlegi rendelkezések szerint. Azaz, a régiért levonásokkal számolják az árat, az újat viszont magas, jelenlegi áron adják. Ez adott esetben azt is jelentheti, hogy hiába megy nagyobb lakásból kisebbbe, ezért esetleg többet kell fizetnie, mint amennyit a nagyobbért kap. Ez esetben csak azt tudjuk javasolni, hogy ne hivatalos cserékérelmel cseréljen, hanem magáncserével, hiszen az előbbi esetben több tízezer forintot veszít teljesen értelmetlenül.

Özv. Takács Sándorné huszonkét éve lakik főbérként egy magánházban, ahol három éve új tulajdonos van, aki viszont nem engedti, hogy élettársával ott lakjanak. Sőt cseréhez sem járul hozzá. Az bizonyos, hogy a bérbe adó hozzájárulása

nélkül csak a házastársat vagy az egyenesági leszármazottakat fogadhatja be valaki a lakásába, bár ez esetben is, nyilván a békeség kedvéért, elengedhetetlen, hogy ezt megbeszéljék. Állampolgári jogaiban viszont senki nem korlátozhatja — ezért, ha a tulajdonos nem akar hozzájárulni a cseréhez, pótolással velem a tulajdonos jogaival kell eljárni.

Egy magát meg nem nevező fiatalember idős, 83 éves nagypapájával lakik együtt egy szoba, konyha, komfort nélküli lakásban. Minthogy e hónapban a fiú megnősül, tovább ott nem lakhat. A nagypapa elcserezné lakását egy kétszobásra, az ügyben eljárni nem tud. Két tanúval aláírta meghatalmazást, de a fiú nem akarja, s akkor a fiatalember is intézkedhet az ügyekért. Ha elköltözik, akkor viszont nem örökölheti halálának esetén a nagypapa lakását az unoka, mivel azt csak a vele élő, illetve közvetlen leszármazott (gyermek) örökölheti.

A nyugdíjasok házába többen szeretnének beköltözni, nagy lakásokat, házukat is odahagyva. Ez Tóth Jánosné kérdése is. Az, akinek lakástulajdonosa van, nem igényelhet ott; kizárólag azok, akik tanács és legalább komfortos lakást ajánlanak fel cserébe a nyugdíjasok házában kapott lakásért. Ezt válaszoljuk Tóth Jánosnak is, aki másfél szobás, össz-komfortos öröklakásból szeretne idős korára való tekintettel ebbe a házba költözni.

A lakáscserével kapcsolatban számtalan tisztázatlan, zavaros elképzelés él az állampolgároknak, és sajnos, tájékoztatásuk ezen a téren nem elegendő. Azt tudjuk mindenképpen ajánlani, hogy kérdéseikkel elsősorban a hivatalos szervekhez forduljanak, az OTP-hez, a lakásosztályhoz, a lakáscserecsoporthoz, az illetékhivatalhoz — természetesen a Napló hasábjain, mint már eddig is, nyújtunk némi segítséget cikkeinkkel, jogszabály-ismertetéseinkkel.

A hozzáink érkezett levelekből, telefonokból az a tanulság is leszűrhető, hogy az illetékesek, a hivatalok beosztottjai nem mindig állnak helyzetük magaslatán. A lakásügy mindenkinek létkérdése, szeretné egyszerűen, hosszabb időre megoldani, s a mai lakáshelyzet ezt egyelőre nem nagyon segíti elő. De az állampolgárok szolgálatára vállalkozóknak is tisztában kell lenniük azzal, hogy pontos felvilágosítást töltek várnak, s az nem akadékoskodás. Idős emberek is vannak százával, akik nem tudnak olyan könnyedén eligazodni a szaknyelvből, a nyilatkozatokban és a papírok között, velük különösen türelemmel kell bánni. E sorokat azért vetettük papírra, mert kényszerülünk rá; saját tapasztalatunk is megerősített ebben a fájdalmas tényben, hogy a hivatal sokszor tényleg „packázónak” tűnik és hatóságnak, nem pedig állampolgári szolgálatnak. Aki erre a nehéz, de szép feladatra vállalkozik, annak tudnia kell, hogy nemcsak fontos munkája, hanem a világszerte tájékoztatás is kötelessége — hiszen munkájában is előny, ha nem jön vissza az „ügyfél” ötször-hatszor, hanem első alkalommal megérti, mit kell tennie, és aszerint intézi ügyét.

A későbbiek során az időközben beérkező kérdésekre, melyekre nyomdai-szerkesztési okok miatt most nem tudunk válaszolni, még sort kerítünk valamilyen formában.

Szilágyi Gábor

A HÉTEN TÖRTÉNT

Biztonságtudatban élni

Biztonságtudatunk foka hétköznapjaink egyik befolyásoló tényezője. Olyan korban élünk, amikor a két világháború közötti különböző célrendszerei miatt mást értenek a biztonság alatt a szocialista országokban és mást a tőkés országokban. Amikor országok közötti nézetkülönbségekről beszélünk, az egymástól eltérő ideológiájú emberek többsége valamiben mégis egyetért: ez pedig a közös békeóhaj.

Ennek léte általános biztonságtudatunkat erősíti. Az imént a hétköznapokról beszélünk, amelyek hangulata természetesen annak is függvénye, hogy milyen például az országunk belső közrendje, közbiztonsága. E rendkívül fontos témakört tárgyalta meg — egyebek között — a hét elején megtartott megyei tanácsülés is. A magas szintű fórumon a megyei főügyész tartott szóbeli tájékoztatót szűkebb hazánk, Hajdú-Bihar megye törvényességi helyzetéről. Összefoglalva megállapítható, hogy megyénkben a törvényesség alapjában véve megfelelő, ami természetesen nem azt jelenti, hogy egyértelműen elégedettek lehetünk. Kijelenthető, hogy az elmúlt években tapasztalt néhány kedvezőtlen jelenség ellenére Hajdú-Bihar megyében a közrend és a közbiztonság szilárd. Nem megnyugtató viszont, hogy az elmúlt egy évben, de a mostani év első felében is emelkedő tendenciájú a bűnözés. Ezzel kapcsolatban a megyei tanácsülésen elhangzott szóbeli tájékoztatóban dr. Kereszti Csaba megyei főügyész megállapította, hogy a bűnözés nem kívánt növekedése a megelőzés fontosságára irányítja minden érintett szerv figyelmét. Határozottan tudatosítani kell, hogy a társadalmi tulajdon megvédése, a közrend, a közbiztonság további javítása nem csupán a bűnüldöző és igazságügyi szervek feladata, hanem valamennyi érdekelt és alkotmányos kötelessége is. Örömteli tény, hogy az elmúlt esztendőben az állampolgárok nyugalmát, biztonságérzetét jelentősen megzavaró esemény nem volt a megyében. Negatív tanulsága viszont az elmúlt esztendőnek, de 1982 első felének is, hogy nőtt a me-

gyékben elkövetett és ismertté vált bűncselekmények száma, ezen belül is a betöréses lopások és a rablások.

A bűnüldöző szervek, a rendőrhatalóság fokozta a bűncselekmények visszaszorítására irányuló tevékenységét. A közterületek rendjének biztosítása érdekében ebben az esztendőben is többször szerveztek meg a rendőri szervek összehangolt razziasorozatokat, amelyek igen sok hasznos eredményt hoztak. Az adatok azt mutatják, hogy a bűncselekmények megelőzését szolgáló szabálysértési feljelentések száma is szaporodott az elmúlt évekhez képest (valamint 16 ezer ilyen jellegű bejelentés történt). A közterületek ellenőrzését — a kiválasztott rendőri állomány tagjain kívül — mintegy 2400 önkéntes rendőr szolgálatba állításával fokozni tudták.

Megegyésben — a korábbi évekhez viszonyítva — romlott a közlekedési figyelem. Erdemes ezzel kapcsolatban néhány ténnyel is ismertetni. A megye közútjain 1981-ben 63 személy vesztette életét, 402-en súlyosan, 680-an könnyebben sérültek meg. A balesetek mintegy 40-45 százaléka Debrecenben következett be. A baleseti okok között továbbra is a gyorsjárat, az elsőbbségi jog meg nem adása, a szabálytalan kanyarodás, előzés és igen-igen elsmorító módon az ittasság jelentős mértékű. (A megyében az elmúlt évben gépjárművezetés előtti alkoholfogyasztás miatt 1352 vezetői engedélyt kellett visszavonni.)

A közterületek rendjének, a közúti közlekedésbiztonság helyzetének erősítéséhez az illetékes szervek továbbra is kerik a lakosság aktív támogatását. Elsősorban a jogsértést elkövető személyek bejelentése, a rendőri munkát segítő társadalmi erők megbecsülése, a rendőri intézkedések támogatása terén. Mindannyiunknak tisztában kell lenni azzal, hogy a bűnmegelőző tevékenység csakis akkor lehet hatékony, ha a társadalom valamennyi tagja ki veszi belőle a részét.

A közös egyet akarás — hogy biztonságban élhessünk — mindannyiunk alapvető érdeke. K. D. P.

Magyar film sikere

A franciaországi Tarbes városában, a tizenhatodik alkalommal megrendezett idegenforgalmi filmfesztiválon az IPV filmstúdió Magyar rapzdórára című filmjével elnyerte a zsűri különdíját és a pireneusi kormányzótanács által odaítélt trófeát. A film az Országos Idegenforgalmi Hivatal megbízásából készült.

(MTI)

VIDÁM ÚTTÖRŐNYÁR

Vetélkedők, bemutatók a lakótelepeken, a Nagyerdőn

A nyári vakáció játéklehetőségeit, vidámságait szeretnénk tartalmasabbá, teljesebbé tenni a debreceni Lówy Sándor Úttörőház Vidám úttörőnyár '82 programja. Az úttörőház vezetősége és gyermektanácsa olyan rendezvényeket szervez a pajtásoknak, amelyek sportolásra, ügyességre, megmutatásra, különböző címek elnyerésére nyújtanak lehetőséget.

Legény a talpán címet nyerhet, aki egy háromfordulós sportjátékban kiállja az erőpróbát. Alkalom lesz kocogásra, gördeszka-, görkorsolyaversenyre és erőfitogató ügyességversenyre. Minden fordulóban a legügyesebbek emelkülöpet szereznek, s az augusztus 6-án az úttörőházban sorra kerülő sorsoláson sporteszközöket nyerhetnek.

Derék lurkó címet nyerhet, aki a háromfordulós sportjátékban kétszer emléklapot szerzett. Ifjú lemezlovas pedig az az úttörő lehet, aki szereti a diszkózenét, és vállalkozik arra, hogy kommentárral összekötött 10 perces műsort készít. Az összeállítást augusztus 19-én az úttörőházban hallgatja meg a zsűri. Minden debreceni úttörő nevezhet, aki nem idősebb 14 évesnél. A győztesek ösztöndíjjal jutalmazunk. A győztesek ösztöndíjjal jutalmazunk. A győztesek ösztöndíjjal jutalmazunk.

Az úttörőházban augusztus 6-án délután négy órától táncszínház tartanak, a Csobanézve, ugyanúgy, ahogyan a Ricsajparádára is. Ez utóbbi lehetőséget nyújt arra, hogy a kisdobosok, úttörők bármilyen hangszerekkel együtt alakítsa bemutatkozának. Őket augusztus 27-én délután három órától hallgatja meg a zsűri. A legjobbak díjazásba kerülnek.

Hetenként rendszeresen programokon vehetnek részt a pajtások a Trombitás, a

Klaipéda utcai és az Árpád téri játszótéren. Július 5-én a Legény a talpán vetélkedő első fordulójára, a kocogás kezdő megrendezésére. 9-én a nyári látniszer kupa, 14-én pedig a Klaipéda utcai játszótéren a Re-Show együttes lesz a házigazdája a Száll a labda, száll az ének című játékzenekörtélnak. 16-án az Árpád téri játszótéren a három lakótelep győztesei között látniszer kupadöntőt, 19-én pedig gördeszka- és görkorsolyaversenyek várják a gyerekeket mind a három helyszínen.

Augusztus 2-án a Legény a talpán verseny második fordulójára, a játékos erőfitogató próbákra kerül sor. 13-án a Klaipéda utcai játszótéren kerékpárosok ügyességi versenyét rendezik meg. Július 12-én a Nagyerdőn a város vállalkozó úttörői a Kohászudulóban pihenő családok gyermekeivel versenyezhetnek. (A találkozó a csónakázótó üdülő felől oldalon.) 26-án a kutyatulajdonosok gyerekekkel találkoznak és kedvenceikkel szépségversenyen vehetnek részt, ápolási és idomítási tanácsokat kaphatnak. Helyszín: a stadion főbejárata előtti tér. A programok délelőtti tíz órakor kezdődnek.

Az úttörőházban augusztus 6-án délután négy órától táncszínház tartanak, a Csobanézve, ugyanúgy, ahogyan a Ricsajparádára is. Ez utóbbi lehetőséget nyújt arra, hogy a kisdobosok, úttörők bármilyen hangszerekkel együtt alakítsa bemutatkozának. Őket augusztus 27-én délután három órától hallgatja meg a zsűri. A legjobbak díjazásba kerülnek.

Három napja Moszkvában tavasz van.

A fű harsányzöld bársonyt borított a fekete asott földre, sárgabarkát virágzanak a fák hirtelen zöld fehéreműtől öltöztek a bokrok, ujnyi magasra dupták ki lilás boggyókat a pünkösdi rózsák. A padok megteltek embeerekkel, itt is vannak szerelmespárok (legfeljebb nem az itt ülők teljes nyilvánossága előtt eszik egymás szájából a cukorkát), sőt itt vannak a gyerekek is, ózó, csörgőt rázó, napozó babákkal, itt vannak a homokozó, bicikliző csemetéket vigyázó anyák, az egymásnak hátat fordító könyvet olvasó házaspárok, a sakkozó ráérők kibicikkel körítve. S itt vannak a didergő csonthajkák még kabátba rejtő, de a felső gombot vigyázva ki kapcsoló öregek is, sápadtan, de tele reménnyel.

Hajnalban, kora reggel csak a gyerekkocsi és az öregek hiányoznak a padokról, a padok mellől. A többiek — mutatósan ugyan — itt vannak mind, megtöltve iskolába korán induló diákokkal, irásztalmál sápadó hivatalnoklányokkal.

S itt van a három úr is. Jó ötvenesek lehetnek. Egyikük derékban kissekerek, sötét szemüveget hord és fekete diplomata-

Hajnali emberek

Három úr

Talán fontos tratok vannak benne, talán két- három vasakenyér selyempapírban, talán egy épülő ház tervéi. A másik kerek arcú, ősz hajú, valami nyugodt mosolygás van az arcán, talán álarcként, akár a másikon a fekete szemüveg. A harmadik kopaszodik hátul jócskán, szemüvegét nemcsak álcázásra használja. Ez főként akkor derül ki, amikor csinos asszonyok, lányok lépnek el előttük. Ilyenkor a pocakos levezi, a kopaszodó felteszi a szemüvegét.

Látni is akarnak. A parkba már együtt jönnek valahonnan a közelebből. A kopaszodó nehezen lépked, a pocakosnak görbe a lába, de úgy tesz, mintha ez a reggeli séta valami komoly fizikai teljesítmény volna. Eppen ezért kisse idegenkedve, fejcsóválva, értetlenül — bár titokban irigykedve — nézik, s kerülik el a kocogókat, tornázókat, súlyt emelőket.

Lassan sétálnak, lehetőleg mindig szemben a nap-

nyok. Általában az asszonyok. Általában minden asszony. Nem a kocós hajjat, a vastag bokát, a lapos mellét veszik észre, hanem a szem villanását, a csipő ringását, a combok ivelését.

Aztán a tavaszról beszélnek. A napról, fűről, bokrokról, fákrol, virágot ígérő-rejtő parányi bimbókból. Jobbára már emlékeikről, egyszerűen örökökről, s mindent tudó mosolygással valaha ringott igazi csipőkről. De néha még a jövőndőről, amely még ígér, kínál valamit nekik is. Egyikük mintha mozdulna is egy-egy szoknya, vagy táskáját emelve hétköznapi dolga után.

Aztán ülnek mégis. Hiszen megvolt a kétkörnyű testezés. Tíz perc? Tizenöt? Alig több. Aztán felállnak együtt, egyszerre szinte, s elindulnak arra, amerről jöttek. Sose másfele. Csak arra. De ilyenkor már elmarad a kétkörnyű séta. Az egyik környű is. Megvolt a hajnal rendje, most már a cél közeledik. A tudatosan megválasztott, határozott cél. A három úr még nem öreg. Csak már nem fiatal. És ezt már ők is tudják. (Moszkva, 1982. május)

Bényei József

Fiatal falumozdítók

„Sokat kell tudnunk a világról...”

Középiskolai KISZ-titkárok Hajdúszoboszlón

Se szeri, se száma azoknak a méltatlan-kodó szavaknak, sokszor végig sem gondolt kijelentéseknek, amelyek azt panasolják, hogy a falun nincs élet, legalább is a szó-nak a kulturális, a fiatalosabb, a dinami-kusabb értelmében. A kalandvágy fűtötte fiatalok rendre elpályáznak, így a falu jobbjára az öregek települése marad. Hány falun mentem már végig, ahol csak fekete-ruhás, idős parasztasszonyokat, csarnokba bicikliző koros férfiakat láttam.

A kevés számú fiatal, ha otthon van is, esténként, sőt egész nap a tévé előtt ül, s ha átjön a barát a szomszédból, akkor sem kapcsolja ki a készüléket, legfeljebb együtt nézik tovább. A konyári Lenin Termelőszövetkezet KISZ-titkára ezért fogalmazott így beszélgetésünk alkalmával:

— A tévé nekünk a legnagyobb vetély-társunk. Ha ez nem lenne, nem lenne gond a fiatalok számára rendezvényeket szer-vezni.

Igen, a szervezés és a szervezők. A szer-vezők a falusi fiatalok leadkerekéi, akik nélkül sok településen aligha lenne moz-gás. Agilis közösségi emberek ők, akik ak-kor is létrehozzák a klubokat, szakköröket, ha az a lehetetlenség látszik határosnak. A fiatalok mozdítói, akik a falvak-ban a legtöbb társadalmi munkát, lóttást-futást végzik, akik a legtöbb hiába mondott szót ejtik ki, s akik nemegyszer valóság-gal házalva — valószínűleg a legtöbb kilo-métert teszik meg naponta. Plakátokat tűz-nek az egy kézen megszámálható közép-ület, fontos intézmény elé, s a műsor kezde-te előtt ott pironkodnak a meghívott ven-dég haragos tekintetűre, ha mégsem tolong a nagyerdemű. Ilyenkor úgy érzik, hibát követtek el a szervezésben. Még többet kel-lett volna lótni-futni. Ezek a nyugtalan emberek, akikről néha elmondják, hogy olyanok, mint a két végükön meggyújtott gyertya, s akikből szerencsére minden köz-ségben akad egy-kettő.

Középiskolai KISZ-titkáro-k lát vendégül 18 napon át a hajdúszoboszlói KISZ-isko-la. A megyei KISZ-bizottság ötödik alkalommal szerve-zett tanfolyamot az újonnan megválasztott iskolai titká-roknak azzal a céllal, hogy vezetői, nevelési ismeretek-kei és konkrét gyakorlati ta-nácsokkal lássa el őket. A tavaszi előkészítő után ez a bő két hét az intenzív sza-kasz, összefoglaló és számot adnak tudásukról, felkészültségük-ről. A vakációban sem pi-hennek az új titkárok: sűrű program és újes körü elő-adások, beszélgetések várják őket a furdóvárosban.

Hajzer Irén a Vegyipari Szakközépiskola, Varga Ildi-kó a Gép- és Gyorsíró Isko-la, Gaál Zsolt a Fazekas Mihály Gimnázium, Nagy At-tila a hajdúszoboszlói KISZ-titkára. Még csak két napja tart a tanfolyam, ko-rai lenne a tapasztalatokról kérdezősködni. Inkább arról beszélgetünk, milyen tervek-kei, célokkal vették át a tit-kári stafétát, és hogy milyen szerepe van a KISZ-nek az iskolában, a fiatalok életé-ben.

— Alapvető feladataink vannak — kezdi Gaál Zsolt. — A KISZ érdekvédelmi, politikai és tömegszervezet, de ez a három terület nem érvényesül mindig egyenlő arányban. Ezért azt kell elsősorban megvizsgálni, hogy miért KISZ-tag egy fiatal. Szerintem nem azért, hogy politizálhasson, vagy hogy az érdekeit védje és képviselje valamilyen szervezeten.

— Ez egy kicsit túlzás — szól közbe Hajzer Irén. — Biztosan vannak, akik csak azért KISZ-tagok, mert a többség is az. De jóval töb-ben ennek a felelősségét is érzik. Azt mondom, jóval többben — de mindenkinek így kellene gondolkodni a KISZ-ről.

Írásban visszaadhatatlan hangulatú, parázs vita kerekedik az asztal körül, végül Hajzer Irén mondja ki a végszót.

— Kevés fiatal érdeklődik a politika iránt, és kevesen

tudnak véleményt mondani a világról, hazánkról. Ko-rábban előadásokkal próbál-tak javítani a helyzetet. Mi már vitakörökben szélesít-hetjük ismereteinket, és pasz-szív tudnivalók helyett köz-életiséget tanulunk.

— Nagyon jó dolog a vi-ta — fűzi hozzá Nagy Attila. — Ha szembesítjük az ellenkező vagy eltérő véle-ményeket, még meggyőzőbb a helyes nézet igaza.

Aztán arról beszélgetünk, hogy mit jelent titkárnak lenni: ad-e valamilyen hatal-mat, vagy inkább lehetőségeket.

— „Mezei” KISZ-tagok voltunk valamennyien és sa-ját bőrünkön éreztük a jót is, rosszat is — mondja Var-ga Ildikó, és csak az én ked-ve mért magyarázza meg, hogy tábort nyelven azokat nevezik mezei KISZ-tagnak, akiknek nincs funkciója. — A titkárnak tájékozottnak kell lennie, hogy ne érje meglepetés soha semmilyen kérdésben. A hatalom nem jó kifejezés, én inkább a tekintélyt tartom fontosnak. A tekintélyt olyan értele-mben, hogy hitele legyen a szavának, és személyes vará-zsával is össze tudja fogni az iskolai KISZ-tagokat.

Hatalom, lehetőség, tekin-tély — egymás szavába vá-gva vitaközben megit, de elvetik a rosszszó hatalom ki-fejezést. Újabb irányba ka-nyarodik a beszélgetés: mi-lyen szerepe van a KISZ-nek az iskolában?

— Közlebb hozza egymás-hoz a tanárokat és a diáko-kat — mondja Hajzer Irén.

— Sok tanárban, főleg az idősebbekben él még a régi tekintélyelvűség. Ez a mód-szer már elavult. Nem a módszerek akarunk vál-toztatni, hanem a magunk jobb megismertetésével segí-teni abban, hogy változza-nak ezek a módszerek. Per-sze a KISZ érdekvédelmi funkciója nem azt jelenti, hogy a tanárokkal szemben védi a diákságot. Az iskolá-ban nincs éles szembenállás tanár és diák közt, hiszen közös a célunk. A mi felada-tunk inkább a partneri kap-

csolat kialakítása, mert ez a jó munka legfontosabb fel-tétele.

— A KISZ-titkár és a KISZ-összekötő tanár ka-pocs a két fél között — teszi hozzá Gaál Zsolt.

Varga Ildikó eddig hallga-tott, most gyakorlati példá-kat mond:

— Az iskolai vagy a kollé-giumi házirend összeállításá-ban, a tankönyvek bírálatá-ban, egyes fegyelmi ügyek-ben kapunk szót, de ezek már konkrét eredmények. Szerintem az óriási fejlődés, hogy be merünk menni a „tanárba”, el merjük mon-dani a véleményünket, és nem félünk a következmé-nyektől. Van szavunk.

Nagy gondot jelent, hogy a KISZ-élet alá van rendelve az iskolának, pedig külön kellene választani — teszi hozzá Gaál Zsolt. — Talán azért sem eléggé nép-szerű a KISZ, mert minden az iskolában zajlik, minden a munkára, a kötelességekre emlékezteti a diákokat. Ha elmegyünk kirándulni, vagy egy gyűlést is máshol tar-tunk, már érezhető a válto-zás a hangulatban, a lelke-sedésben. A KISZ ilyen nép-szerűsítés is a fontos, megoldandó feladataink közé sorolom.

Beszélgetünk tovább. Tör-ténetek jönnek elő, saját is-kolájukról, gondjaikról be-szélnek. Elemezgetik a ve-zető személyiségek legfonto-sabb tulajdonságait. Tervek-ről, célokról, vágyakról szól-nak. És arról, hogy mit vár-nak ettől a tanfolyamtól. Nagy Attila foglalja össze valamennyiük kívánását.

— A táborról elsősorban azt várom, hogy fejlessze a gondolkodásomat, a kon-centráltagságomat. Mi új titká-rok vagyunk, megkaptuk az előttnk járók örökségét, de szeretnénk változtatni is, al-kalmazkodva a mindig vál-tozó körülményekhez, felté-telekhez. Nem látványos szerep a miénk, ezért kitar-tonók kell lennünk, és sokat kell tudnunk a világról. Hát ehhez várunk segítséget.

Barna Ildikó

A FALU MINDENESE

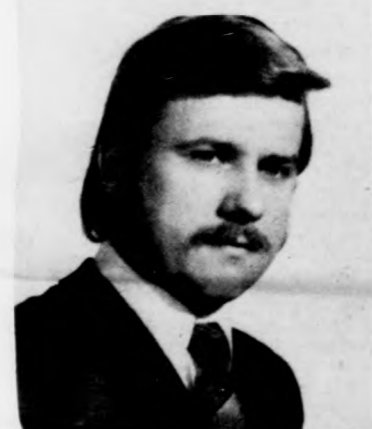
Galgóczy Ferencet Konyár mindenesének lehetne ne-vezni, tevékenysége any-nyira szerteágazó. Sikeresen szervez, az ő verbuváló sza-vainak mindig van foganat-juk:

— Nem vagyok konyári gyerek, Hajdúszoboszlón szü-ltettem 1955-ben. Szüleim nem tehették meg, hogy gimnáziumba adjanak, ezért villanyszerelő szakmát ta-

lyan önmagukat. Azonban egy év múlva, amikor egy vereség miatt be kellett ér-nünk a második helyre, azok a felnőtt férfiak sirni kezdtek. De nehéz volt ezt elérni! Hogy tudjanak küz-den, lelkesedni, ha kell, sportszerűen veszíteni is. A nehéz munkára, a nagy ed-zésadagok elvégzésére csak nagy kinnal lehetett rávenni őket. Ugyanilyen lelkesedsé-re később a női kézilabda-csapat tagjai, s az iskolában a tanítványaim is képesek lettek.

— Beszéljünk most a népművelési munkáról, hiszen jelenleg ez a domináló az életében. Hogyan ment a váltás sport és népművelés között?

— Nem olyan nagy a kü-lönség a kettő között, mint látszik. Jobban mondván: sok közös elem van bennük. Ilyen leginkább a szervezés. Most hasznosítottam azt, amit mint sportszervező megta-nultam. Ismerek a faluban mindenkit, s jól tudom, mi-re van igényük. Ha feljön-nek a kultúrházba, kapni akarnak valamit, amiért ér-deemes kimozdulni. Vigyázok arra, hogy a műsorok, ren-dezvények igényesek legye-nek, és mindig legyen aktuá-litásuk.

Galgóczy Ferenc

nultam. Már ekkor is jobban érdekelték a humán tárgyak. Esti tagozaton érettségiztem le. Levelezőn elvégeztem a Testnevelési Főiskolán a labdarúgó-edzői szakot, most pedig a debreceni Tanító-képző Főiskola másodéves népművelés szakos levelező hallgatója vagyok.

— „Házasság útján” hat éve kerültél a faluba. Miben áll itt kifejtett eddigi tevé-kenységed?

— Először arra kértek meg, hogy legyek a futball-csapat edzője. Ezt négy évig csináltam. Aztán két évem keresztül a női kézilabda-csapatnak is én voltam a tréner. Most a helybéli tö-megsportbizottság vezetője is én vagyok. Képesítés nél-kül négy évig voltam testne-velő a konyári általános is-kolában. Közben megüre-sedett a művelődési házban az igazgatói állás, s felké-résre elváltam. A mozi-üzem vezetője szintén én vagyok. Lehet, hogy maxi-malista vagyok, de belebete-gednék, ha valamit, ami fontos, nem szívvel-lélekkel végeznék.

— Úgy tudom, mint edző-nek és testnevelőnek egy-aránt szép sikereid voltak. Beszélj ezekről.

— Csak néhányat említek a számszerű eredmények közül. Talán nagy része van abban az én edzői tevékeny-ségemnek is, hogy röviddel idekerülésem után a járási bajnokságban a 10. helyről a 2. helyre került fel a fut-ballszapat. Az iskolásokkal rendszerint ott voltunk és sokszor nyertünk a járási sportvetélkedőkön, nem ritkán a megyei döntőig is el-jutottunk, egy tanítványom az országos döntőt is meg-ismerte. Sokszor megnyer-tük a falusi spartakiád já-rási versenyét. Azonban én azt tartom nagyobb ered-ménynek, amit a szemlélet-ben, hozzáállásban értem el. Korábban a nézők, ha ki mentek is a mérkőzésekre, gúnyolták a csapatot, és a já-tékosok sem vették komo-

Ha van tevékenység, amit nem lehet csak pénzért csinálni, akkor a népművelés kimondottan ilyen. Én soha nem úgy végeztem. Ha kriti-ka ért, nem pergett le ró-lam, igyekeztem tanulni be-lőle. Az embernek nem sza-bad az egyéni sikereket elő-térbe helyezni. Ezeket egyébként sem lehet köny-nyen elérni. Olyan ez, mint-ha halála után ismernek el az embert. Nekem mindig akkor tartották nagyra a munkámat, ha már más-t csináltam. A kultúrha nem munkahely, ahol a népműve-lő izadtságszága érződik, hanem olyan otthon, ahol alázattal kell fogadni a mű-velődni vágyó embereket. Körülbelül ezek azok a szen-tenciák, amelyeknek az út-mutatásai szerint érdemes itt élni és dolgozni.

FALUMOZDÍTÁSBAN MÁSODIK

Adom Irén

Az illem tán úgy tartaná, hogy hölgyek legyen az elsőségek, Adom Irénről mégis mint másodikról írok. Mert ez az igazság: falumozdítás-ban az előkelő második hely-lyen áll Konyáron. Rá leg-inkább az a mondat jellemző, amit úgy fogalmaznak az emberek: ami a szívén, az a száján. Bátor, kicsit fiús lány, de nem csodálható, hisz régóta sportol. Jól kézi-labdázik, az ő jelenléte meg-határozó a csapat számára. Nemrégiben végezte el Be-rettőújfaluban a Zalka Máté Szakközépiskola övönői tagozatát, most a konyári óvodában dolgozik. Közössé-gi munkáját tehát nem főál-lásban végzi.

— Te vezetted az ifjúsági klubot. Miből áll a klub tevékenysége?

— Ebben filmvetítés, vita-kör, kvízvetélkedő, társadal-mi munka és sport egyaránt szerepel. Igyeckünk az in-

gázó diákokat is bevonni a munkába. Hetente egy, néha négy alkalommal találko-zunk, s gyakran több órásra nyúlik az együttélés. A tag-ság egyébként 20–25 főből áll. Ez nem nagy létszám, de legalább állandó. Lány sa-jnos nem sok van közöttünk. Jó lenne kialakítani a meg-felelő arányt, hisz így von-zóbb lenne a klub mind a két nem képviselői számára. Akik a klubba járnak, sze-retnek a faluban élni. Nem világvege ez tehát. Sajnos van egy, a klub körül lézen-gő csoport, akiket nem lehet bevonni a kötött programok-ba. Akkor jönnek csak be, ha a komolyabb munkának vé-ge.

Nem hozakodik elő vele, de hallom róla, hogy a KISZ-alapszervezetben is vezetőségi funkciója van, munkahelyén nemrégiben választották meg szakszervezeti bizalminak. Tagja a nemrégiben orszá-gos kiváló minősítést kapott, tíz éve működő pávakörnek. Azzal sem dicsekszik, hogy a minap a járási ifjúsági klubok közötti sportnapról ők hozták el a kupát. Látom rajta, hogy a faluhoz való ragaszkodása komoly és őszinte érzés.

Nem várhatjuk el, hogy mindenki ilyen falumozdító legyen, nincs is rá szükség. Azonban azt ajánlhatjuk, s nemcsak a fiataloknak, hogy hallgassanak a lelkes, lanka-datlan szervezők hívó szava-ra, hisz a közösségért fára-doznak.

(folytatjuk)

Erdel Sándor

„A zene szeretetére akarok nevelni”

A Liszt Ferenc Zenemű-vezetési Főiskola évről-évré-nak műsorában három ál-talános iskolás fiú citerá-zott, tiz-tizenegy éves kis-lányok énekeltek velük. Mint később megtudtam, az egyik végzős hallgató-nak, Németh Józsefnek a tanítványai, aki ezen az ün-nepségen vette át jeles minősítésű diplomáját. Általános iskolai ének-és zeneiskolai szolféztanár lett.

Tartalmas, szép három évet zárt június közepén Németh József. Amikor 1979-ben közepi diákként Debrecen nem is ismerve a főiskolára jelentkezett, nem gondolta, hogy ennyi kellemes élménnyel gazda-godik majd. Azt az elhatá-rozást, hogy Debrecenbe jön, a főiskoláról és a város zenei életéről hallott kedvező értesülései segí-tették elő. Az itt eltöltött évek alatt nem csaldótt: sok neves művész szerep-lése, a kórusversenyek, a hangversenyek jó része, és nem utolsósorban a főisko-lai oktatók igazolták elkép-zéseit.

A három év folyamán nemzetközileg is elismert jelentős művészek, taná-rok tartottak előadásokat saját kutatási területük-ről, tapasztalataikról. De — ha az elsajátítandó anyag úgy kívánta — falusi parasztemberek is jöt-tek, például népzénet ere-detiben megszólaltatni.

Kifogásolhatónak első-sorban azt tartotta hallga-tóitársával együtt, hogy aránytalan a tantárgyelos-zás a zenék rovására; több hallásgyakorlatra len-ne szükség, a zenehallga-

tási lehetőség sem kielégi-tő. Nem egy tanár szemé-lyisége, szakmai felkészül-tése azonban életre szóló élményt nyújtott.

— Dékány Endre zene-elmélet-, szolféztanár az-zal, hogy egy-egy zeneszer-ző művét elemezte, él-ményé tette a megisme-rést, elősegítve ezzel a mo-dern zene könnyebb meg-közelítését. Hollay Kereszt-ély, aki zeneelmélet, transzponálást, partitúra-olvasást tanított, Palestrina szeretetét oltotta belénk. Harmadéven önképzőkör-szerűen működő Palestri-na-körben dolgoztunk együtt, filharmoniai kon-certeken is szerepeltünk.

Németh József olyan ti-pus, aki könnyen feloldó-dik a közösségben, jóleső érzés számára, ha valamit is tehet másokért. Abban, hogy ilyené vált, nem kis szerepe volt kórusbeli tevékenységének.

— A karvezetősök köré-ben nagyon jó légkör ala-kult ki. Egészen rövid idő alatt is színvonalas műsort tudtunk összeállítani. Az egyik sikeres szereplés elő-segíti a másikat, és közben észrevétlenül közösségé-kövesülődik a társaság. Egészen más személyiséggé alakul az, aki zenekarban, kórusban alkalmazkodva a többiekhez, a közös sikerre törekszik. Személyes kap-csolataiban is könnyebben megnyílik, megtanul figy-eelni másokra, közösségi ember lesz.

Németh József érdeklő-dése a kóruskultúra iránt nem a főiskolán támadt. Kőszegen a zeneiskola kó-rusával sokat szerepelt

külföldön és itthon egy-aránt. A közös éneklésben, a zene szeretetében a főis-kolán kiteljesedett hitét szeretné átültetni tanítvá-nyaiba. Legszentebb céljá-nak tartja a zenét élvezni tudó, zeneértő közösség nevelését. Tanulóévei és a tanítással eltöltött né-hány hónap után úgy látja, hogy a falvakban, vi-déken nagyon sok rejtett kincs lakozik, s ezt nem szabad veszni hangya.

Harmadévesként a po-csaji általános iskolában ének-zenét tanított, ének-kart vezetett és irányítot-ta az iskola citerazeneka-rát. Ahogyan elmondta, ta-nításra során igyekezett sa-ját élményét átadni, leg-nagyobb élményei közé pe-dig az tartozott, amikor a gyerekek egymás után, ön-ként jelentkezték az ének-karba. Többször vitte ki-rándulni őket — egy alka-lommal a főiskolára is. Hangversenyekre jártak. Mindezt azért, mert a ze-nei műveltség alapjainak lekarásához elengedhet-lenül fontosnak tartja a gyerekek látókörének, él-ményeinek bővítését.

Németh József az elmúlt hónapban a zeneakadé-miára felvételizett. Egy-szerre tanulni és tanítani szeretné a zenét. Egyéni-ségét a zenében érzi kitel-jesedni. De úgy gondolja, foglalkozzon az ember bár-mivel, a művészeti ág je-lenléte nélkül csonka az élete. Lehetőségeit, kapcsola-tait a muzsika tágítja, életének minőségét az is meghatározza, milyen se-rep jut benne a zenének.

Haraszin Gitta

